Alþjóðleg vika opins aðgangs

21.-27. október 2024

Að velja ekki rányrkjuútgáfu

Helgi Sigurbjörnsson
helgi.sigurbjornsson@landsbokasafn.is

Hvað eru rányrkjutímarit?

- Viðskiptalíkan sem einblínir á að græða á höfundum og stofnunum þeirra, í stað þess að halda úti traustverðu riti.
- Því sem lofað er (öflugri ritrýni, áhrifastuðlum ofl.) reynist vera hyllingar.
- Viðheldur ekki því gæðaeftirliti (ritrýni) sem viðgengst í útgáfu fræðiefnis, en þykist gera það.
- Velur magn umfram gæði – því fleiri greinar, því meiri gróði
- Þjónusta við höfunda er aðal tekjulindin.
- Vísar í falska áhrifastuðla, skráningar í gagnagrunna sem eru ýmist óþarfar eða ekki til t.d. – Indexed in Google Scholar
- Líkleg til að taka greinar í gíslingu ef höfundur sér að sér og vill koma í veg fyrir birtinguna.

Hættan sem skapast við lélega útgáfu

- Hætta fyrir doktorsnema

  Greinar þeirra fá birtingu áður en þær eru í raun birtingarhæfar og nauðsynlegar breytingar sem hefði verið hægt að framkvæma voru ekki framkvæmdar. Afurðin verður þannig lélegri en ella og hætta á að doktorsneminn standist ekki prófið.

- Grafið undan áreiðanleika rannsókna

  Áreiðanleiki rannsókna minnkar ef ekki er beitt gagnreyndum aðferðum ritrýni.

- Grafið undan áreiðanleika heimilda.

  Ef þú leitar að heimildum, t.d. á Google Scholar birtast greinar sem hafa verið gefnar út í rányrkjutímaritum auk greina sem hafa verið dregnar til baka (retracted) vegna þess að Google Scholar er leitarvél, en ekki gagnagrunnur og gerir þess vegna ekki greinarmun á gæðum ritanna. Ef þú notar grein sem heimild sem ekki hefur verið sannreynd með aðferðum ritrýninnar ertu í reynd að vitan til einhvers sem gæti allt eins verið rangt. Þetta gæti veikt mjög rökstuðning þinn og leitt til rangra ályktanna eða afleiðslu

Nokkur dæmi um vafasama útgáfuhætti

- Stolin tímarit – þegar svindlari setur upp vefsíðu og auglýsir eftir greinum í nafni annars tímarits.
- Hraðútgáfur – ritrýniferlið er of stutt til að hægt sé að koma við almennilegri ritrýni, t.d. um 2 vikur. Auglýsa það.
- Sérritaútgefendur. Útgefendur gefa út mikið magn sérrita í hinu og þessu faginu.
- „Ofur“- tímaritin (Mega-journal) – leikið á áhrifastuðulinn (Impact factor).

Dæmi um stolið rit

Rauð flögg varðandi Jökull journal

Scope and policy of the journal

Formerly focused on glaciology, glacial geology, physical geography, general geology, petrology, volcanology, geothermal research, geophysics, meteorology, hydrology and oceanography, the journal now expands the coverage area to all aspects of the life sciences including human sciences and technologies. Jökull also publishes research notes and reports from expeditions, book reviews, and other materials of interest to the members of the editorial board.

Editorial Board

Editor-in-Chief

Dr. J. Brandsdóttir, Iceland

International Editorial Board

J. Piñol, Spain
R. S. Ligia, Romania
F. Natesapillai, Iceland
A. J. Ashoub, Egypt
W. Renaudin , France
P. Davidson, Australia
A. Ray, Singapore
O. Welsh, Mexico
T. Mitchell, USA
S. Chowdhury, Iceland
M. Nafi, China
F. Ayadi, USA

(c) 2017 All rights reserved. **Jökull journal**

Arc
Issu
Par
I
VII
Par
I
VII
Par
I
VII

Volume: 2024 (74); Issue: 8

Title	Position of Persian Gulf geopolitics of America
Paper ID	6zgo5/NA
Keywords	Geopolitics, the Persian Gulf, sustainable peace and security, geopolitical interests
Abstract	Read More...
Access Full Text (PDF)	

Title	Evaluating Full Building Systems Using Industrial Production in Iran
Paper ID	gLX1F/NA
Keywords	Industrialization, Industrialized Building Systems (IBS), Construction Industry, Evaluation, Iran
Abstract	Read More...
Access Full Text (PDF)	

Title	The relationship between personality characteristics and parenting styles with video- computer plays' dependency

Dæmi um hraðútgáfur

- About the Journal
- Editorial Board
- Review Process
- Author Guidelines
- Article Processing Charges
- Special Issues
- Indexing
- Current Issue
- Past Issue

Full-Text HTML | Full-Text PDF

Journal of Public Health Issues and Practices Volume 6 (2022), Article ID: JPHIP-197

https://doi.org/10.33790/jphip1100197

Review Article

Theory of Creative Winds

Javier Crespo

Creative Consultant, Art Director, Spain.

Corresponding Author Details: Javier Crespo, Creative Consultant, Art Director, Spain. E-mail: javiercrespoestudio@gmail.com

Received date: 08th January, 2022

Accepted date: 26th February, 2022

Published date: 28th February, 2022

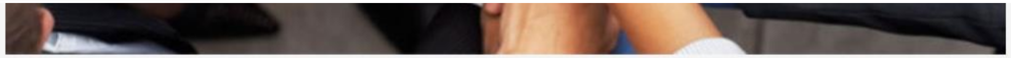

Ofurtímarit (Mega-Journal)

Það tekur tímarit 3 ár að fá tilvísanastuðul hjá Clarivate InCites og Scopus CiteScore

Fyrstu þrjú ár ofurtímarita hegðar útgáfan sér eðlilega. En þegar tilvísanastuðlinum er náð eykst útgáfan gífurlega í magni og þúsundir eða jafnvel tugþúsundir greina koma út hjá ritinu.

Þessi rit eru reglulega tekin út úr áhrifastuðlunum. En þangað til það er gert fá ritin óeðlilega háan tilvísanastuðul (Fleiri tilvísanir í þúsund greinar samanlagt heldur en 10.)

Sérritaútgáfur

Haft er samband við fræðimann og honum boðið að gerast gestaritstjóri yfir sérriti, því hann er að sjálfsögðu í farabroddi í sínum fræðiranni.

Þá eru greinar fengnar frá þeim sem kannast við þennan fræðimann.

Öll vinna útgáfunnar er í lágmarki og illa að henni staðið, en mögulega verður útgáfan nothæf, en það er þá einstökum ritstjórum að þakka.

Gefa út einskiptisrit, með safni mikils fjölda greina. Þar sem um einskiptisútgáfu er að ræða birtist hún aldrei á tímaritalistum.

Fiskipóstar

- “We are reaching out to you because we have identified you as a leading researcher in your field. At the Global Journal of Emerging Sciences, we are dedicated to publishing groundbreaking research and innovative studies, and we believe your work would be a perfect fit for our next issue. We invite you to submit your manuscript for consideration. “

Nokkur skref til að finna rit til að birta í.

Skoða matskvarða tímarita (læra að fletta í Clarivate Journal Citation Reports og Scopus CiteScore)

- Ef mögulegt er, velja helst rit í eftri fjórðungum matskvarðanna (Q1 og Q2) í Clarivate og Scopus.

Veljið OA tímarit ef mögulegt er.

- OA auðveldar notkun greinar síðar í doktorskápu.
- Gæðastimpill fyrir OA rit má finna í DOAJ.org
- Þar má einnig sjá hvaða rit rukka ekki inn birtingargjald APC (article processing charge).

Skoðið útgefendur á borð við Sage og Karger sem hafa samið við okkur um niðurfellingu APC gjalda fyrir birtingar í opnum aðgangi

- **sjá openaccess.is**

Notið: **Think, check, submit**. Eða hugsaðu, kannaðu, sendu inntil að sannreynda tímaritið

Notið tæknina til að finna ritið

- **Endnote Manuscript Matcher (innbyggt í EndNote)**
- **Springer Journal Suggester**
- **Elsevire Journal Finder**
- **Wiley Journal Finder**
- **Open Access Journal Finder**
- **Journal checker tool**

Spyrja vin - samstarfsfólk:

- Gætið ykkar þó á að sumar greinar unnar af fræðafólki háskólans hafa birst í vafasömum ritum.

Góð leið til að velja rit til birtingar

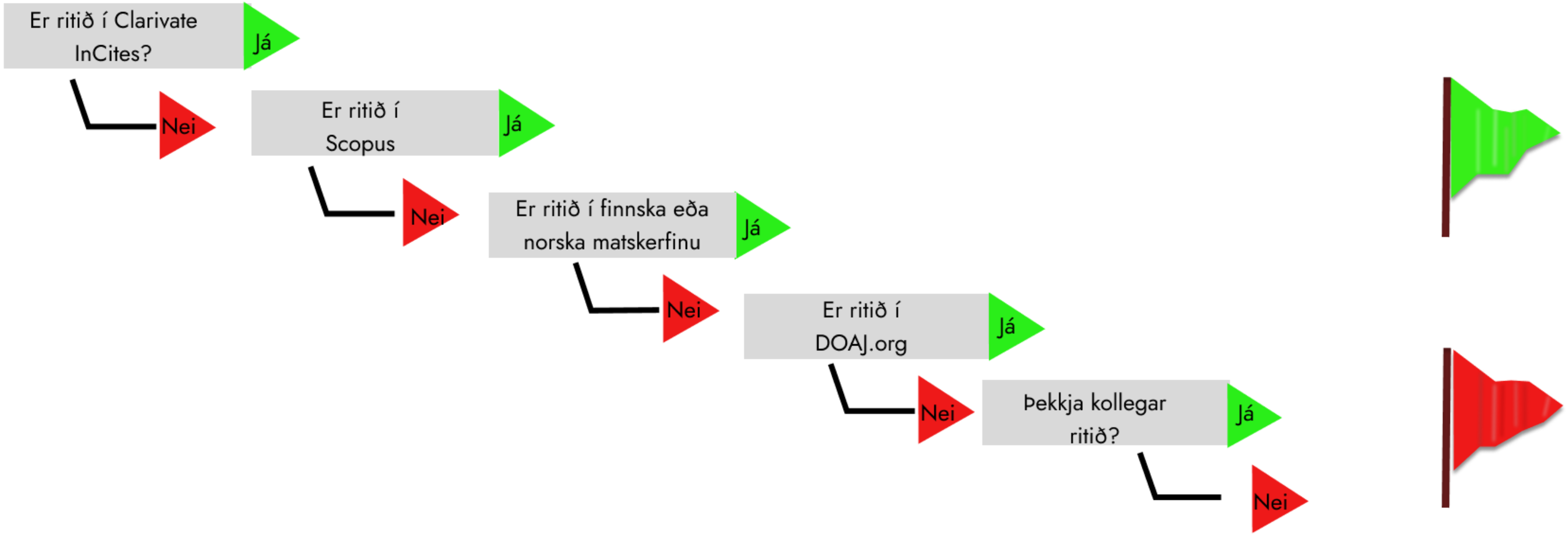

Rauð flögg – Hvað bendir til að ekki sé allt í lagi?

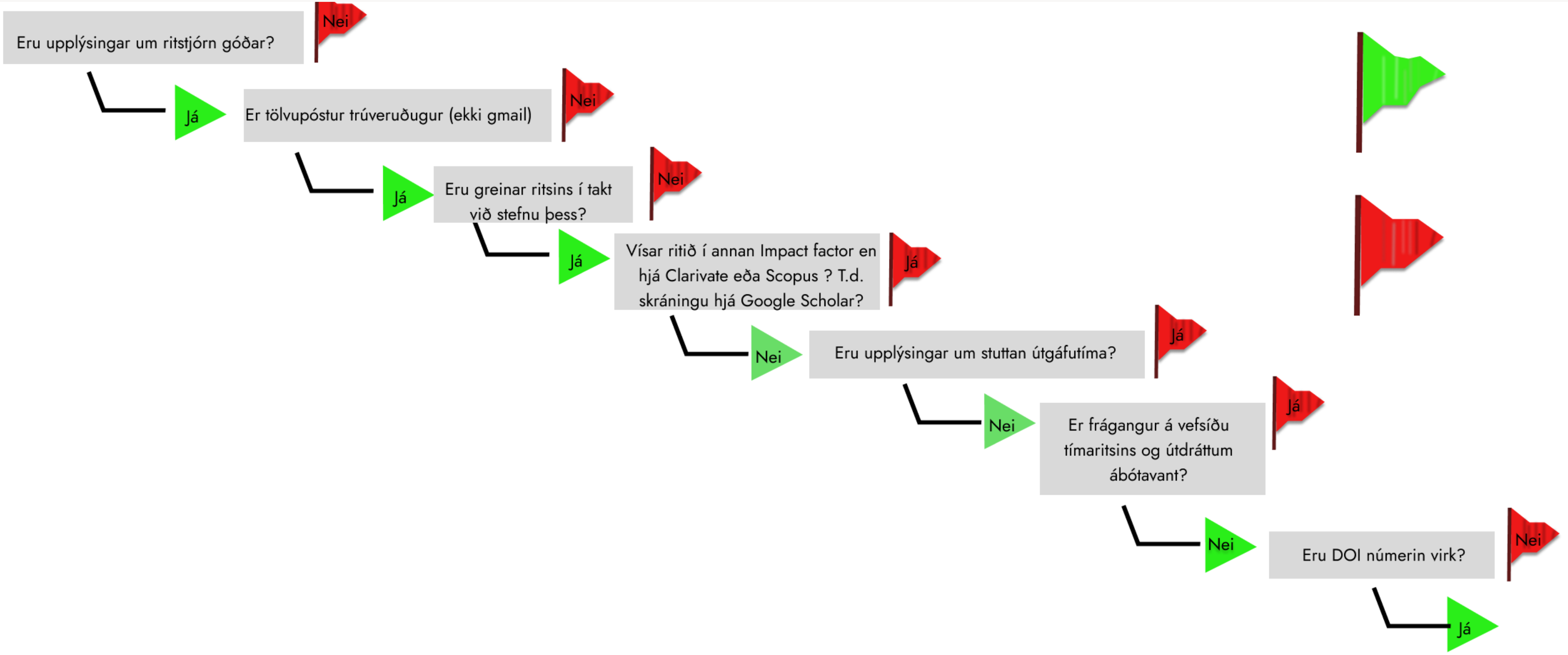

Clarivate Journal Citation Reports

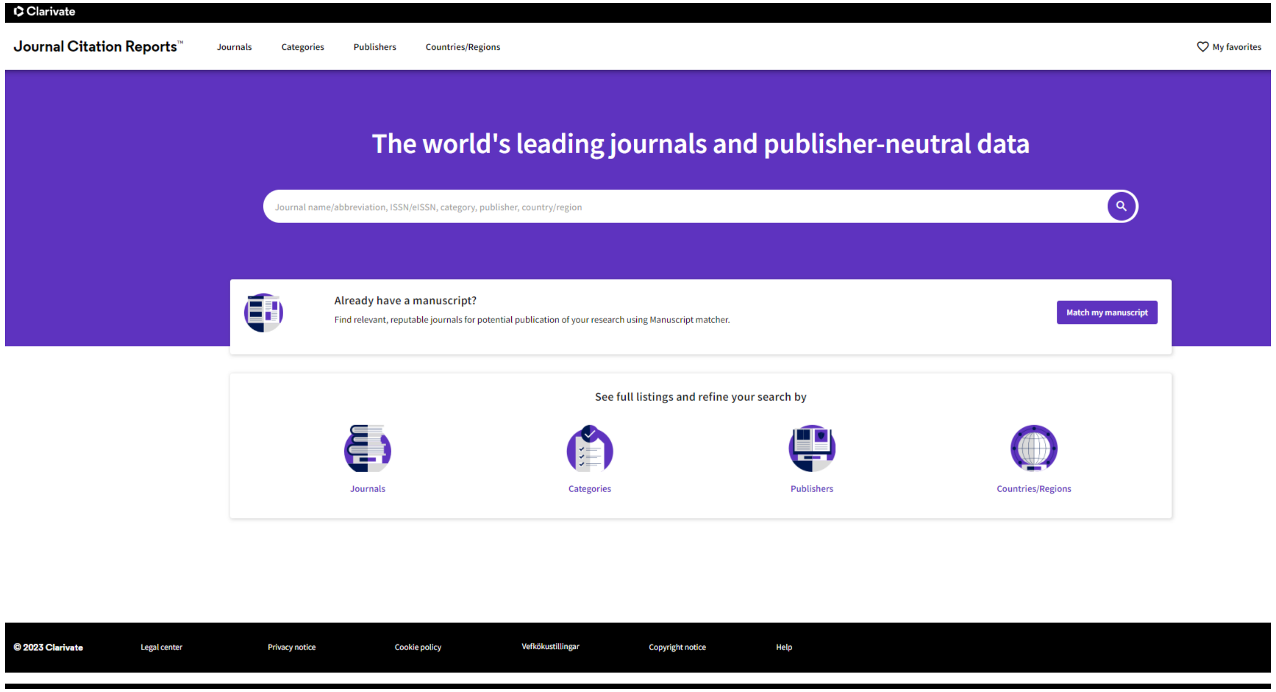

- Tilvísunarstuðlar tímarita og raðar eftir fjölda tilvísanna
- Ef ritið er skráð hér er það gott.
- Ef það er í top 20% í sínum flokki gefur það fleiri stig í ársmati en önnur rit.
- Tímaritum er skipt í fjóra fjórðunga eftir fjölda tilvísanna.

Scopus CiteScore

- Svipað kerfi og hjá Clarivate, en Elsevire heldur þessu úti.
- Ekki endilega sömu rit og sömu flokkar og í Clarivate.

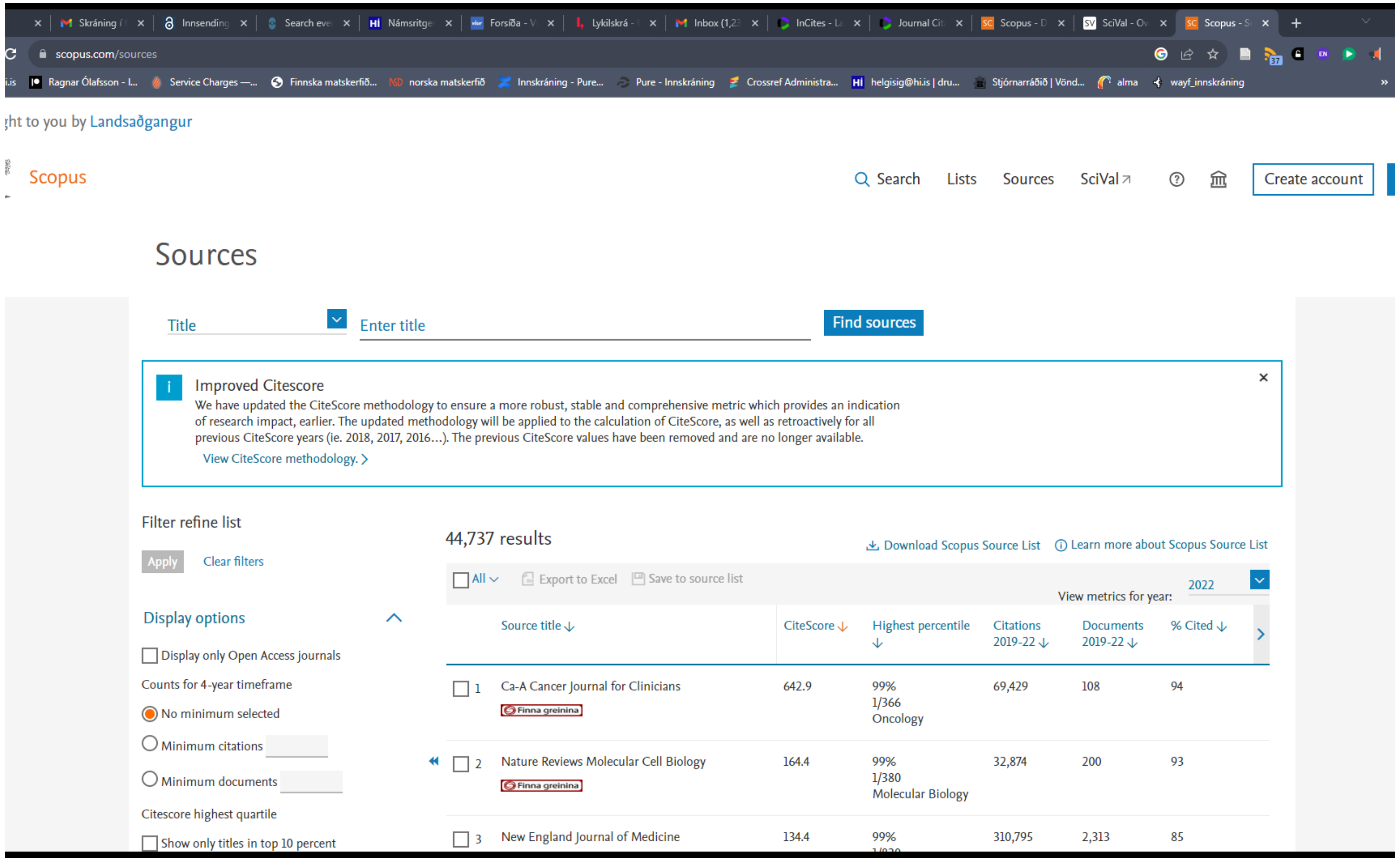

Finnska og norska matskerfið

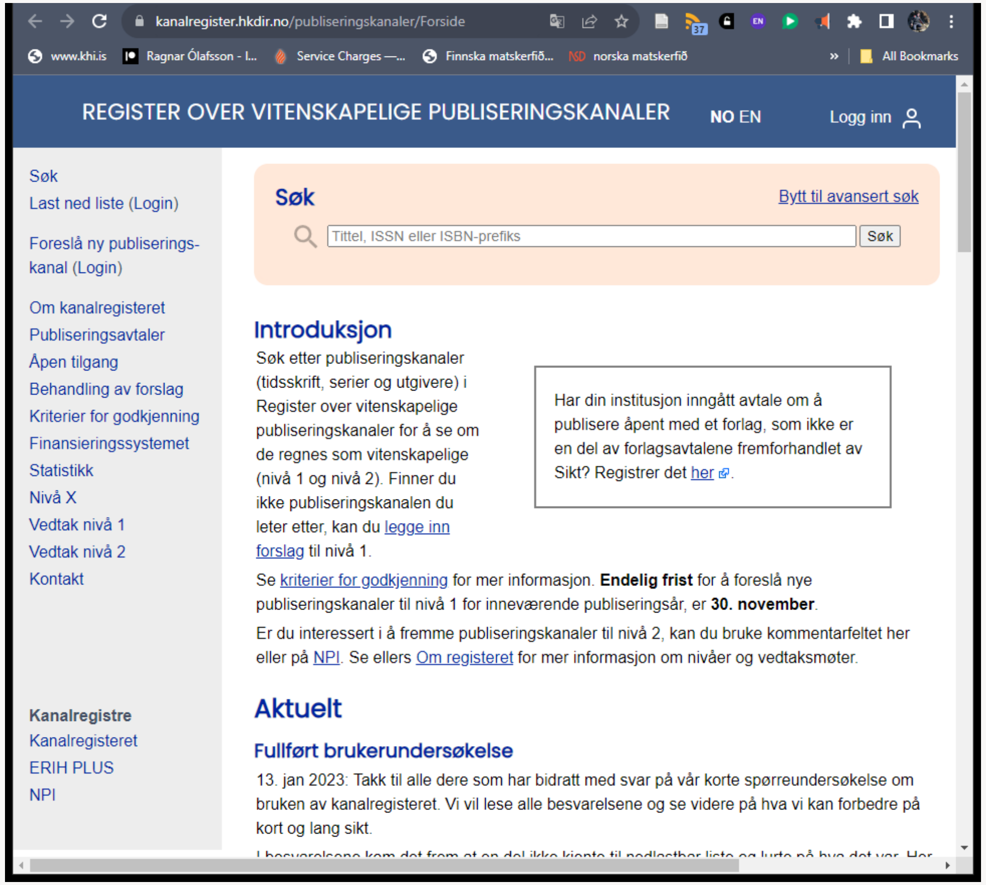

DOAJ.ORG – Directory of open access journals

- Open access journals
- Gæðastjórn og vottun
- Þú sérð strax mikilvægar upplýsingar á borð við APC, hvaða réttindi höfundur hefur og hvort útgáfan hafi fengið gæðavottun hjá DOAJ (DOAJ seal)

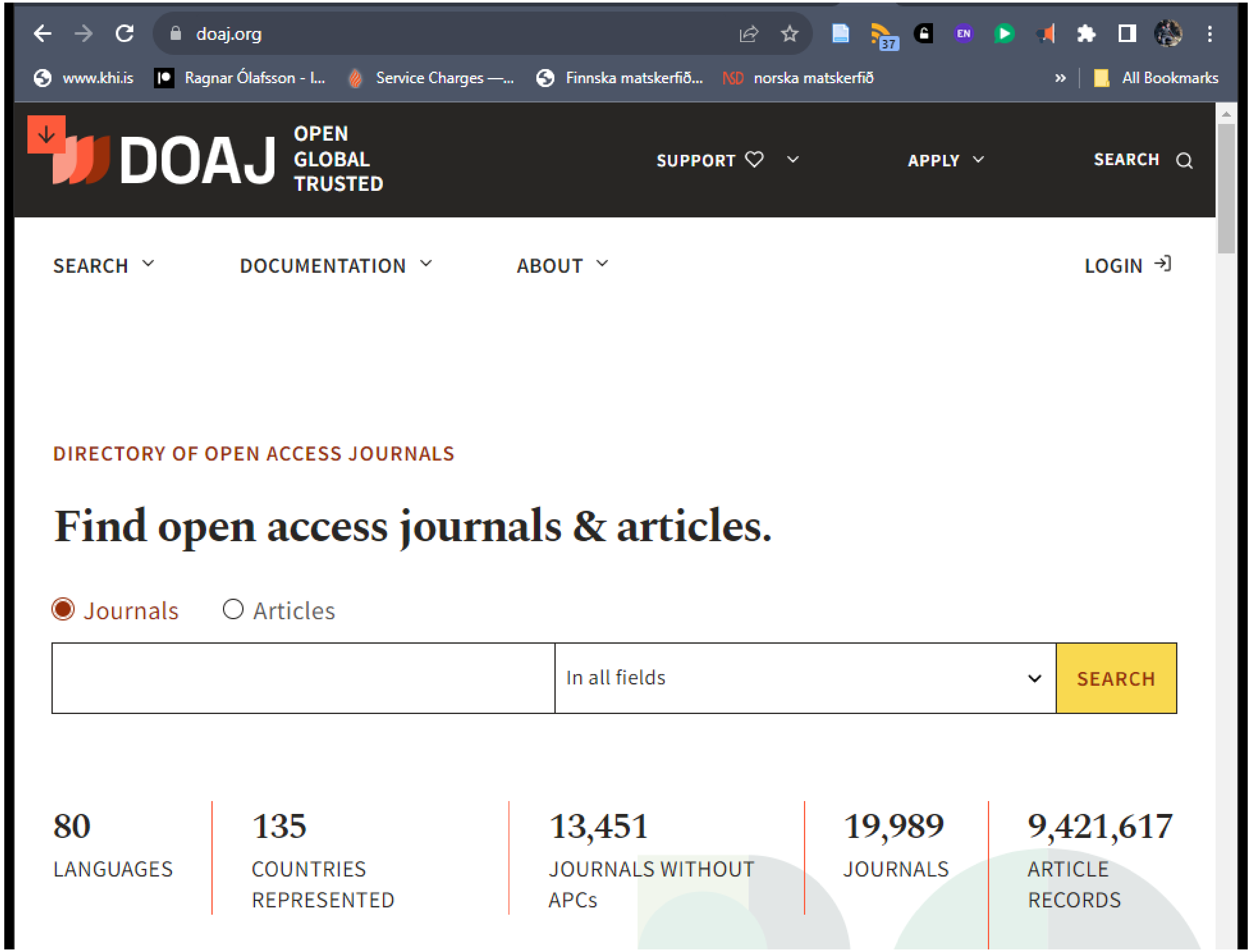

Leiðarvísir fyrir rannsóknarþjónustu og opinn aðgang

- https://leidarvisar.is/rannsoknarthjonusta/velkomin
- Hér má finna tengla í þau tæki sem fjallað var um í fyrirlestrinum.
- Upplýsingar um þjónustu Landsbókasafns við fræðimenn.
- Upplýsingar um opinn aðgang.

- Hafið samband: rannsokn@landsbokasafn.is

Alþjóðleg **vika**
opins aðgangs
21.-27. október 2024

- Þriðjudagur 22.10

  Anna Tumadóttir CEO hjá Creative Commons - *How Creative Commons is advancing open access“.* https://eu01web.zoom.us/j/65469053874

- Miðvikudagur 23.10

  Margrét Gunnarsdóttir - *Að birta í opnum aðgangi*
  https://events.teams.microsoft.com/event/cc1eaa5a-3019-4294-916b-8519798250fd@09fa5f0e-2118-4656-8529-677ed8fdbe78